

Program SDZ na Zahvalni dan

RADIO POSTAJA WCLE
11:45—12:45

"Slovenec sem" — Glee klub društva Modern Crusaders št. 45.
"Zora vstaja," solo — Irene Jazbec, članica društva št. 6.
"Goreči ogenj," solo — Joseph Yanchar, član društva št. 10.
"Sreč," solo — Joseph Yanchar, član društva št. 10.
Solospev izvaja Jeanette Perdan-Juttner.
Duet — Turk sestri, članici društva št. 42, Girard, O.
"SDZ Blues" — Igra na harmoniko Tony Mauer, skladatelj, član društva št. 62.
"Tam na vrtni gredi," duet — Coprich sestri, članici društva št. 45.
Solo na harmoniko — Vinko Globokar, član mlad. društva št. 6.
Glasbena točka — Johnny Peconov orkester.
Pozdravni nagovor — John Gornik, glavni tajnik.
"Divje rožice," duet — Irene Jazbec in Dorothy Sever.
"V mraku," duet — Jennie Kutner in Jean Pintaric.
Solo na harmoniko — Pavline Zupec, članica mlad. društva št. 43, Niles.
Duet — Sezun sestri, članici društva št. 51.
Duet — Irene Jazbec in Richard Lauretich, člana mlad. društva št. 6.
Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

SLOVENSKI DELAVSKI DOM NA WATERLOO RD. OB 3. URI POPOLDNE

Mešan spored:
Pozdravni nagovor — Joseph Ponikvar, glavni predsednik.
Delitev športnih nagrad — Rudy Lokar, športni komisar.
Glasbena točka — Four Cavaliers, člani mlad. društva SDZ Buds št. 50.
"V starih davnih časih," duet — Jennie Copic in Mary Volk, članici mlad. društva Cavaliers.
Električna kitara — Josephine Misic, članica mlad. društva št. 1.
Umeten ples — Signa Houk.
"Fraternalism and American Youth" — John Gornik, glavni tajnik.
Podelitev nagrade Franku Merharju, tajniku društva št. 18 za njegov trud in uspeh v kampanji "dobre volje" — Joseph Okorn, glavni blagajnik.
Duet — Kravos sestri.
Solospev — Mary Sever.
Solospevi, dueti in zbor — Glee klub društva št. 45 in solodelovci na radio uri.
Stoloravnatelj: Rudy Lokar.
Vodja sporeda: Frank M. Surtz.
Ob 8. uri zvečer ples v veliki dvorani; igra Johnny Pecon in njegov orkester.

Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

Solospev — Mary Sever, članica društva št. 45.
Glasbena točka — Frank Yankovic in njegov orkester.
"Vinska," moški zbor — Glee klub društva št. 45.
Vodja sporeda: Stanley Ravnahrib.
Pevovodja: Joseph Kogoj.
Oznanevalec: Frank M. Surtz.

Poroke na Zahvalni dan

Miss Rose Marie Sustersic, hči Mr. in Mrs. Joseph Sustersic, 395 E. 161st St. se poroči na Zahvalni dan ob 2:30 popoldne v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. z Mr. Joseph G. Infalvi Jr., 1199 E. 177th St. Mr. M. Rakar, organist, bo igral na cerkvenih orglah 20 minut pred poroko. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročnim obredom v cerkev.

Miss Victoria Margaret Podpadec, hči Mrs. Joseph Podpadec, 1071 E. 141st St. se poroči na Zahvalni dan v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob enajstih dopoldne z Mr. John James Martin iz Toledo, O. Zenin je sin Mrs. Catherine Martin iz Sandusky, O. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši.

V cerkvi sv. Franciška se bosta poročila na Zahvalni dan ob desetih dopoldne Miss Josephine Zehner, hčerka Mrs. Mary Zehner, 1016 E. 72nd St. in Mr. Carl J. Stwan, 763 E. 91st St.

Na Zahvalni dan se bosta poročila ob devetih zjutraj v cerkvi sv. Alojzija na St. Clair Ave. in 109. cesti Miss Estella Kopač in Mr. Nelson Dailey. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. John Kopač iz 636 E. 126. ceste.

Vsem tem parom iskreno čestitamo in jim želimo mnogo sreče in zdravja v novem stanu.

Prav lahko bomo zmagali, trdi angleški vojni tajnik

Pariz, 20. nov. — Angleški vojni tajnik, Leslie Hore-Belisha, je bil na pregledovanju zapadne fronte. Posvetoval se je z vrhovnim poveljstvom angleških in francoskih čet na fronti in z francoskim premierjem Daladierjem.
Angleški vojni tajnik se je izrazil, da je tak način vojne najboljše, da se vojaštvo zakoplje v strelne järke in čaka na sovražnika. Gledati mora, da ne pride sovražnik preblizu in ga s čakanjem utruditi, kar je najboljši način vojskovanja, pa tudi gotova zmaga, je rekel Belisha, in dostavil, da bo Anglija to vojno prav z lahkoto dobila.

Dinamit v podjetje

Včeraj zjutraj je dinamitna bomba raznesla čistilno podjetje Carley Dry Cleaning Co., na 13913 Kinsman Ave. Šipe v okrožju 600 čevljev so pokale. Škoda pri podjetju je okrog \$2,500, poleg 150 razbitih šip pri okoliških hišah. To je bil že 14. napad na to podjetje od lanskega novembra. Bomba je bila vržena najbrže radi tega, ker je lastnik znižal ceno za čiščenje obleke od 85c na 39centov.

Novi busi za mesto

Mestna zbornica je na sinočnji seji naročila utilitetnemu oddelku, da naroči 200 busov za promet po mestu. Buse bi se vzelo v najem za dobo petih let s pravico, da se jih kupi, kadar mesto želi. Ako dobi Cleveland ulične buse, bo to prvi korak, da mesto prevzame transportacijski sistem v mestu, od družbe cestne železnice.

Doma iz bolnišnice

Mrs. Frances Mola se je po dvotedenski dobi vrnila iz bolnišnice, kjer je srečno prestala operacijo. Tem potom se iz srca zahvaljuje prijateljem in društvu sv. Krunice fare sv. Pavla za lepe cvetlice in številne obiske.

Unija namerava organizirati vse delavce v jeklarski industriji

Cleveland, O. — Van A. Bittner iz Chicaga, direktor CIO delavske organizacije, je govoril na seji unijskih delavcev jeklarske industrije in jih zagotavljal, da bo kmalu podpisana pogodba med unijo in jeklarsko družbo Republic Steel Co. Bittner je razlagal o odloku prizivnega sodišča v Philadelphiji, ki govori, da mora jeklarska družba vzeti vse delavce na delo, ki so bili izprti radi zadnje jeklarske stavke in da jim mora od tistega časa

DESET LADIJ POTOPLJENIH V TREH DNEH

London, 20. nov. — Štiri nadaljne angleške ladje so zadele na mine in se potopile, to je deset ladij od zadnje sobote. Skupno število potopljenih ladij v tej vojni je 136, s katerimi je utonilo več kot 2,000 oseb, kolikor se more soditi. Največ ladij je izgubila Anglija, namreč 72.

Anglija dolži Nemčijo teh zadnjih pomorskih katastrof, da je namreč Nemčija položila mine in ni o tem obvestila nevtralnih držav, ki vzdržujejo v teh krajih redno plobo. Nemčija pa trdi, da so to angleške mine. Nekatere zopet trdijo, da so to angleške in nemške mine, ki so se v viharju odtrgale in plavajo po morju.

Clevelandska firma obtožena prestopka delavske postave

Federalna porota je obtožila firmo Arsham Brothers, Inc., 7209 St. Clair Ave., da je kršila postavbo proti minimalnim plačam in maksimalnim delovnim uram. Delavci so se pritožili, da kompanija ne plačuje 25 centov na uro, kar je najmanj, kar mora delavec dobiti po sedanjih postavi. Obtožba se dalje glasi, da je firma napačno vodila knjige, ki so kazale, da se plačuje delavcem minimalna plača. Vsega skupaj je porota obtožila firmo 15 raznih prestopkov, katerih vsak nosi \$10,000 kazni, če je krivda dokazana.

Baragov zbor

Dekliški Baragov zbor ima svojo zabavo danes zvečer ob 7:30. Starši so prošeni, da to povedo dekletom tega zbora.

pa do danes plačati za zamujeni čas.

Bittner je tudi povedal, da bo šla organizacija zdaj za tem, da se 100 odstotno organizira vse delavce v jeklarski industriji. Le potem, če bo vsak delavec v uniji, je rekel Bittner, more iti unija pred kompanijo in zahtevati od nje, kar je v korist delavstvu. Če bo pa unija slaba, se družba ne bo ozirala na zahteve delavcev. Bittner je tudi rekel, da so največje zlo za delavca komunisti v delavskih vrstah.

Filipinci se bojijo svoje svobode

Manila, Filipini. — Ker imajo pred očmi usodo Avstrije, Kitajske, Poljske in Češke, je na tisoče domoljubnih Filipincev v skrbeh, kaj se bo zgodilo z njimi takrat, ko jim bodo Zed. države dale svobodo. Japonsko časopisje namreč že piše, da pride po evropski vojni na vrsto vprašanje v Južnem morju. Posledica tega bo, trdi japonsko časopisje, izključitev Zed. držav iz vzhodne Azije. Filipinci so prepričani, da se bodo za to otočje teple razne države.

Po odredbi kongresa Zed. držav, bo postalo Filipinsko otočje neodvisno 4. julija 1946. Mnogi Filipinci pa mislijo, da bi bilo boljše, če bi ostalo otočje še nadalje pod varstvom zastave Zed. držav, kot kak dominion. Večina Filipincev je pa še vedno zato, da postanejo Filipinci neodvisni, pa naj se zgodi, kar hoče.

Tudi v kongresu Zed. držav je glede tega več nazorov. Nekateri mislijo, da bodo dale Zed. države Filipinom svobodo, ker so to sami zahtevali, drugi pa zopet trdijo, da so Zed. države moralno obvezane, da tudi v bodočnosti gledajo za varnost Filipinskega otočja.

Relifna kriza

Zupan Burton se je vrnil včeraj iz Columbusa in prinesel s seboj zagotovilo gubernerja Brickerja, da ne bo sklical državne postavbojke iz izrednemu zasiedanju, da bi preskrbel denar za relif. Vsi led tega zre Cleveland in okraj Cuyahoga v relifno krizo, kakršne še ne pomni. Kje se bo dobil denar za vzdrževanje potrebnih družin je zagonetka.

Predujem za purana

Detroit, Mich. — Uradniki avtne unije, ki se pogaja z Chrysler korporacijo za izboljšanje mezde in radi česar je že več tednov brez dela 60,000 delavcev, so vprašali avtno družbo, naj bi dala za vsakega delavca od \$10 do \$15 predujema, da bi si kupili boljše kosilo za Zahvalni dan. Zastopnik kompanije je rekel, da bi bilo to zelo nepraktično, dokler so delavci na stavki. Unija je prvotno zahtevala 10 centov na uro več za delavce in plačane počitnice. To zahtevano so znižali zdaj na pet centov na uro. Toda kompanija se še ne poda. Navoč je vladni posredovalec iz Washingtona, ki pa tudi ne more ničesar doseči. Delavci so izgubili dozdaj že \$100,000,000 na mezdi, odkar so na stavki.

LORAINSKI ŠERIF POD TEŽKO OBTOŽBO

Elyria, 20. nov. — Na tukajšnjem sodišču se je pričela obravnava proti lorainskemu šerifu Fineganu, katerega dolži nek Mary Bender, da je oče njegovega otroka, katerega je poročila 4. julija 1937. Šerif Finegan trdi, da to ni res in da je to samo zarota proti njemu, ker ne pusti raketerjev, da bi želi v tem okraju. Fineganov zagovornik, Don W. Meyers, trdi, da bo imenoval več lorainskih vplivnih politikarjev, ki so imeli znanje z Miss Bender.

Federacija narodnih domov

Glasom sklepa federacije slovenskih narodnih domov v državi Ohio, se pozivlje direktorje vseh narodnih domov v državi Ohio, da se gotovo udeležijo važne seje v SND na St. Clair Ave. v nedeljo 26. novembra ob dveh popoldne. Namen sestanka je razgovor o problemih narodnih domov sedaj in v bodočnosti.

V zadnjo čast

Članice društva Friendship Grove št. 125 WC so prošene, da pridejo nočjo zvečer ob 7:30 v Svetkov pogrebni zavod na E. 152. cesti, da izkažejo zadnjo čast pokloni sestri Milkovich.

Je zopet doma

Mrs. Apolonia Kozina, 6311 Carl Ave. se je vrnila iz bolnišnice in jo prijateljice zdaj lahko obiščejo na domu.
* V Švici so našli konjsko podkev, staro 1,500 let.

Nemška vlada je poost-rila odredbe po Češkem

Dijaki so bili prisiljeni gledati izvršitev smrtno kazni na njih kolegi

ČEŠKI DELAVCI GROZIJO Z STAVKO

Praga, 20. nov. — Nemška in češka policija je izdala najstrožje odredbe po vseh štirih čeških in moravskih krajih, kjer je bilo razglašeno obsedno stanje. Policija in vojaštvo je pripravljeno, da se v kali zatre vsak upor, ki bi se utegnil pojaviti v deželi. Češki delavci so zagrozili, da bodo vprizorili generalno stavko kot v protest radi usmrtnice dvajsetih čeških visokošolcev v petek in soboto. Delavski voditelji so pa zagotovili vlado, da so delavce odvrgli od stavke. Kljub temu je policija zastražila vse tovarne ter je razglasila, da se bo vsak poskus stavke zatrl z največjo brezobzirnostjo.

Uradno poročilo naznanja, da je bilo v nedeljo v Pragi vse mirno. Obsedno stanje je razglašeno poleg Prage še v štirih drugih krajih na Češkem in Moravskem. Vse češke univerze in akademije so zaprli za tri leta. V petek in soboto je vlada po prejem sode obsodila in usmrtila dvajset čeških visokošolcev, dva policista in nekega nepoznanega moškega.

V Nemčiji bo tesno radi novih priseljencev

Berlin. — Ko je imel Hitler svoj govor v nemškem parlamentu 6. oktobra, je rekel, da bo Nemčija poklicala vse svoje sinove in hčere domov. Hitler je takoj začel z akcijo in je tako ustvaril eno največjih preseljevanj narodov v zadnjih stoletjih. Nemške ladje so takoj odplule v baltičske province, da pripeljejo domov kakih 60,000 Nemcev iz Latvije, kakih 15,000 iz Estonije, kakih 40,000 iz Litve itd. Vse te se bo naselilo v takozvanem poljskem koridorju. Iz baltičskih provinc namerava Nemčija poklicati domov kakih 100,000 Nemcev.

Toda to ni dosti v primeri z 650,000 Nemci, ki so danes naseljeni v Rusiji in katere namerava Nemčija tudi dobiti domov. Poleg tega je kakih 700,000 Nemcev v Romunski, 600,000 na Madžarskem, 750,000 v Jugoslaviji in drugih evropskih deželah. Vsi ti bodo sčasoma prišli domov v tretji raj, kakor kaže Hitlerjev načrt, da bo tako "ata" Hitler zbral okrog sebe vse svoje "otroke".

To podvzetje je nekaj velikanškega, če se premisli na vrednost nepremičnine, katero bodo ti nemški izseljenci pustili v deželah, iz katerih se bodo izselili. Kaj jim bo dala Nemčija v zameno za to? Dalje je vprašanje sednika češkega in moravskega protektorata, dr. Emil Hacha. Zagrebški dopisovalec pravi, da je dobil informacije od nekega trgovskega atašeja, ki je dospel iz Prage. Ta je pripovedoval, da so trajali v Pragi dva dni ljuti boji med češkimi dijaki, nemško policijo in vojaštvom. Dijaki so se bili zabarikadirali na univerzah in metali na vojaštvo mize, stole in zlasti pa Hitlerjeve kinje. Rabuka se je začela, kakor trdi zagrebški dopisovalec, ko so dijaki začeli metati v nemškega profesorja knjige in tintnike, ker je razžalil njih narodni čut. Dijaki so razobesili na univerzi češko zastavo in zaprli vhod. Prišla je policija, ki so jo dijaki pregnali. Nato je prišlo vojaštvo s strojnimi in še te je vzelo dve uri, da so zavzeli univerzo. Vojaštvo je moralo naskočiti vsako nadstropje posebej. Tri-deset dijakov je bilo ubiti in mnogo ranjenih, predno so se podali drugi. Osemnajst dijakov, kate-

re je dotični profesor pokazal kot voditelje upora, so Nemci na mestu ustrelili in postavili njih trupla ob zid v svarilo drugim. Pred univerzo se je zbrala velika množica naroda, ki je napadla nekega nazijskega vojaka in ga ubila. Na lice mesta so nato prispeli bojni tanki, ki so ljudi razgnali. Praga, 20. nov. — Nemška vlada je poslala okrog 1,200 čeških visokošolcev v koncentracijska taborišča, potem ko je dala zapreti osem univerz, kolegijev in slemenšč za dobo treh let.

Če bo Hitler te Nemce naselil na podjarmljeni Poljski ali Češki, kam bodo šli pa Poljaki in Čehi? Torej je jasno že sedaj, da bo Hitler kmalu zopet zahteval novo zemljo, če bo hotel naseliti v svojih mejah vse one milijone Nemcev, ki jih zdaj kliče domov. Morda prav zato zdaj tlači deželo z novimi priseljenci, da bo zopet lahko zakričal, da nemški narod nima prostora za prostot dihanje.
* V Zed. državah je v tem času 1,250,000 več zaposlenih, kot lansko leto ob istem času.

Ali bo Nemčija zmagala z letali?

London. — Na zapadni fronti stoji nepremagljiva obrambena linija, takozvana Maginot črta, ki brani prehod nemškim četam. Na morju nemške podmornice tudi ne morejo napraviti dosti škode radi pozornosti in dobro opremljene bojne mornarice zavznikov. Ali se bo torej Nemčija zanašala na svojo zračno floto za zmago? Ali bo Nemčija res izpolnila svojo grožnjo, da bo z bombami iz letal prisilila Anglijo k miru?

No, dozdaj še ni bilo dosti vojne z letali. Par napadov tu in tam ne šteje skoro nič. Treba je namreč pomniti, da morajo leteti nemški piloti precej daleč, če hočejo napasti angleško obal in mesta. Pozabiti se pa tudi ne sme, da ima tudi Anglija dobro zračno floto, zlasti pa lahka letala, ki so namenjena za preganjanje težkih bombnih letal.

Bombna letala so namreč neokretna in so v boju z lahкими letali skoro brez moči. Letala, ki jih rabijo Angliji pri zasledovanju napadalnih aeroplanov od zadelj, obsipajoč ga z kroglimi iz strojnice. Pri tem je pa sam varen pred streli iz sovražnega letala, ker sedi za motorjem v svojem letalu.

Torej, če bi Nemci začeli zračno vojno v večjem obsegu, bi morali dati spremstvo bombnim letalom z lahкими letali. Ti pa niso napravljeni za daljši polet, ker morajo biti lahki, da se naglo krečejo v raku ter radi tega ne morejo nositi dosti gasolinea.

Tudi v zadnji svetovni vojni je nemški cesar mislil, da bo prisilil Anglijo na kolena z napadi iz zraka. Posluževal se je Zeppelinov in pozneje aeroplanov. Toda te vrste vojno je moral kajzer

opustiti, ker so bile izgube prevelike. Na 19. maja 1918 je poslal 43 letal nad Anglijo in izmed vseh se jih je vrnilo samo 13.

Če letijo letala nizko, so izpostavljena strelom iz topov, katerim malokatero letalo uide. Če letijo visoko, pa bombe ne zadenejo cilja. Pri tem je treba vpoštevati tudi to, da morajo nemška letala preleteti 1,000 milj, računamo do Anglije in nazaj, radi česar porabijo dosti gasolinea. In če tak polet nima uspeha, se pač ne izplača take vrste napad. In če se računa, da je pri vsakem napadu izgubljenih nekaj letal in pilotov, se lahko vidi, da se novih pilotov ne more dobiti tako hitro in ne tako hitro izdelovati novih letal, da bi nadomestili izgube.

Zato se skoro brez skrbi lahko reče, da bo tudi ta grožnja Nemčije ostala samo grožnja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$7.00. Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. European subscription, \$7.00 per year. Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 271 Tue., Nov. 21, 1939

Pravica, kje si?

Boginja pravice drži v eni roki meč, v drugi pa tehtnico. Oči ima zavezane, kar naj bi pomenilo, da pravica sodi pošteno, ne glede kdo stoji pred njo.

Tudi v Evropi ima pravica zavezane oči, toda na drug način. Očividno ni danes nobene pravice več na svetu za zatiranje in boginja pravice nima samo zvezanih oči, ampak ima tudi zamašena ušesa, da ne vidi in ne sliši prošnji ponižanih in razžaljenih. Krivica vpije do neba, pa nikogar ni, ki bi se vsedel na sodni stol in začel deliti pravico na desno in na levo.

V mislih imamo najnovejše dokaze nemških krvnikov, ki so po prekem sodu obsodili dvajset českih visokošolcev in jih takoj ustrelili. Njih krivda ni bila drugega, kot da so javno zahtevali svobodo izpod nemškega jarma. Torej v sedanjem modernem času niti sužnji ne smejo več zahtevati svobode. Kloniti morajo glave in potrpežljivo nositi jarem.

Kje je pravica za naše brate Čeha, ki jih morijo nemški rablji, ki so vpadli v cvetočo češko deželo in jo podjarmili proti vsakim človeškim in božjim zakonom? Kje so svetovne demokracije, ki bi šle naravnost v Berlin in zahtevale pravice za uboge Čeha? Kje je velika matka Rusija, "pokroviteljica" vseh zatiranih, da bi protestirala proti početju nemških barbarov? O, seve, saj ni sama nič boljša, saj sama krade in ropa in vlačí v sužnost svobodne narode, ki se ne morejo braniti.

Eksekucija českih visokošolcev kaže cilj nacijev, ki gre predvsem za tem, da se ljudi ne izobrazijo. Zato so naciji s tako vneto zaprti zadnji teden vse češke visoke šole, kot pravijo, za tri leta. Naciji se boje inteligence, ker inteligence je vedno ona, ki vodi narod do napredka. Naciji ne bodo imeli sitnosti na Češkem, če bodo spravili s poti izobražence. To bodo vršili prav sistematično, nekaj jih bodo postrelili, nekaj zapirali in za bodoče bodo pa gledali, da narod ne bo imel prilike izobraževati svoje mladine, ker ne bo šol.

Zaprli so slovito Karlovo univerzo v Pragi in tehnološki zavod istotam. V njih bodo nastanili nemško soldatesko. Masarykova univerza v Brnu bo tudi zaprta. Odprta pa bo ostala nemška univerza v Pragi, kjer so učitelji vsi iz rajha.

Dvajset mladih in upolnih življenj je padlo pod krogami nemških rabljev. Ta kri, ki je polila češko zemljo, bo poglala še silnejšo željo po vstajenju in povečala smrtno sovražnost do njih mučiteljev Nemcem. Težko, da bi ostalo teh dvajset českých visokošolcev nemaščevanih.

Nedavno je nemška vlada nabila po praških ulicah letake, ki so naznanjali, da bo ustreljen vsak češki prostovoljec, ki se bo boril v francoski armadi proti Nemcem. Drugi dan je nosil vsak teh letakov drug letak, ki je naznanjal v rdečih črkah: "Za vsakega ustreljenega Čeha deset Nemcev!"

Dvajset českých visokošolcev se je umaknilo nacijem, ki pijejo, da Nemci nimajo dovolj prostora za življenje.

Toda vsaka krivica se maščuje in tudi češki narod bo maščevan, prej ali slej.

Mednarodni gangsterji

Rusija, ki ji gospodari banda mednarodnih gangsterjev, je faktično v sedanjí vojni na strani Nemčije, čeprav ne z vojaško silo. Naloga Rusije je propaganda, v kateri so ruski boljševiki pravi mojstri. Hitler je dal Stalinu nalogo, da ustvari vstajo v angleških in francoskih kolonijah, zlasti v Indiji.

Ruska armada je preslabo izvežbana in ima preslabe častnike, da bi štela v vojno. Zato je pa naloga Stalina rovariti zahrbtno in ustvarjati revolucije in vstaje proti demokratskim državam.

Znano je, da bi bil Hitler lahko sklenil pogodbo z Rusijo, kadar bi bil hotel zadnja štiri leta. Stalin je že več let iskal prav kakega takega zaveznika kakor je Hitler.

Stalin bo napravil vse v svoji moči, da pomaga Hitlerju v vojni proti zaveznikom. Stalin je bil namreč tisti, ki je povzročil to vojno, ker on hoče vojno, ne doma, toda drugje, on pa da stoji na strani in gleda, kako se grizejo narodi med seboj, da bo potem, ko bodo vsi na tleh, on prišel grabiti.

Znano je, da je Stalin užgal revolucijo v Španiji, ker je upal, da se bo iz tega izcimila splošna svetovna vojna. Ker mu tam ni uspelo, je naštel Hitlerja, da je začel z vojno. (Slovenski rdeči bratci v Ameriki, ki so nabirali za ambulance in jih pošiljali v Španijo, so bili faktično slepo orodje Stalina, nekateri to vedo, drugi misleč, da pomagajo "demokraciji").

Stalin in Hitler sta se sporazumela na delitvi Poljske že davno prej, predno so vpadle nemške čete v Poljsko. Stalinova zahteva, da mu dajo baltiške province prostor za bojne ladje, je absurdna, ker Rusija nima skoro nobenih bojnih ladij tukaj. Stalin hoče samo pritisniti na škandinavske dežele, da bodo dajale živež Nemčiji, da se vojna podaljša. Stalinovi načrti bi bili namreč prekrizani, če bi bila sedanja evropska vojna prehitro končana.

Torej je na čelu velike slovanske Rusije tolpa mednarodnih gangsterjev, katere cilj je svetovna revolucija, ki bi dala korenine komunizmu. Tisti, ki pravijo, nas tukaj ne briga evropski konflikt, bodo morda kmalu drugačnih misli, ko bodo enkrat spoznali, da je namen rdečega evangelija pod-

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.

NA POTI OB MONTE CARLO — MARSEILLES — V LURD

Vozili smo se že nekaj ur od kar smo zapustili krasno mesto Genovo v Italiji, dospeli smo na postajo Vertimillion. Tukaj smo se morali presteži, kajti to je postaja na meji med Italijo in Francijo. Zopet je bila običajna preiskava potnikov kakor je to na vsaki meji. Priznati moram, da tako sitni niso bili Francozi in Italijani kakor so pa naši Jugoslovani in Nemci. Pregled so opravili precej površno. Mi smo bili prav zadovoljni, ker smo imeli vse polno spominov iz Evrope za svoje prijatelje in če bi bili morali dati odgovor za vsako kupljeno stvar, ne vem, če bi bili prišli tako poceni skozi.

Morali smo se presteži v drugi voz, ker prejšnji je bil namenjen naravnost v Pariz in mi pa smo bili namenjeni v Lurd. Tukaj smo morali čakati skoro eno uro še enega vlaka, da smo potem skupno odpeljali svojo pot. Bil je še dan kljub temu, da je bilo že pozno popoldne ko smo se vozili po krasni francoski pokrajini. Ta okolica nas je očarala, kajti še vedno je bilo vse v cvetju, palmah, cipresah in krasnih cvetlicah. Vsega tega nismo pričakovali videti ob potu. Do sedaj sem vedno še oboževala ono sliko, ob našem prihodu s skupnim izletom, v Švici (v Basellu, Curichu in okolici) tu smo kar nemo zrla in uživale to lepoto in tudi tukaj, ta francoska pokrajina ni bila nič manj krasna od one v Švici. Tudi tukaj smo občudovala vso krasoto, kar je sploh narava more dati.

Kdor izmed čitateljev se je že kdaj vozil na tej progi, ta mi bo gotovo pritrnil, da prav nič ne pretiravam. Bilo je že pozno popoldne, ko zagledamo pred seboj Monte Carlo, o katerem se je že toliko čitalo in pisalo v preteklosti, ki je največja igralnica na svetu. V tem mestu se lahko preko noči največji bogataš znajde na beraški palici ali pa obratno. Tudi mnogo se sliši o številnih samomorih obupancev in raznih drugih pustolovčinah, ki so se in se še odigravajo v tem krasnem letovišču.

Vlak je tukaj stal skoro pol ure in bili smo prav zadovoljni, da smo si vsaj malo ogledali to zanimivo mesto, ki šteje okoli 11,000 prebivalcev. Ker je postaja Monte Carlo malo bolj v hribu, se nam je nudil krasen razgled po vsem mestu. Tu bi lahko sodili, da se nahajamo v pravem zemskem paradižu. V gotovih ozirih se mi vidi, da je malo podobno našemu Dubrovniku, samo da je tukaj vse bolj razkošno. Šele sedaj sem se zavedla zakaj to mesto tako vleče naše bogate Amerikance in zakaj leto za letom zahaja semkaj vsa bogata družba.

Nadaljevali smo pot in kmalu smo se ustavili v drugem krasnem mestu, Nice, ki po svoji lepoti prav nič ne zaostaja za mestom Monte Carlom, čeprav je malo manjše. Tu je izstopilo precej potnikov, tudi jaz sem si želela mesto bolj podrobno ogledati, a čas nam tega ni dopuščal — morali smo naprej, če smo hoteli biti drugi dan (v nedeljo) v Lurdu. Nadaljevali smo svojo pot preko francoske Reviere, kjer nas je mučila silna vročina, čeprav je bilo že pozno v septembru, je bilo videti vse polno ljudi, ki so se sončili in kopali v topli vodi. Malo bolj v stran od kopalcev, pa smo videli različne velikosti gondole, barčice in motorne čolne, ki so pluli po modri vodni gladini. Zopet v drugo stran, pa smo videli viso-

ke gore, vse pokrite z snegom, ob vznožju teh gora pa so posejani nešteti hoteli in druga zabavišča.

Vse okrog nas je bila sama voda in videlo se nam je kakor da tudi mi plavamo. Naš vlak se je prav počasi premikal na prej. Tu se nam je zopet nudil krasen pogled na zahajajoče sone, ki nudi krasno sliko za umetnika in to bi bila najkrajšja slika v francoski Revier. Prav nič se ne čudim zakaj so vsa ta letovišča tako slavna.

Ura je bila že devet, ko smo se končno ustavili v Marseilles. To mesto nam je najbolj znano iz leta 1934, ko je bil tukaj zavratno umorjen jugoslovanski kralj Aleksander I. in francoski minister. To je krasno mesto s svojim pristaniščem in je oddaljeno samo 516 milj od Pariza. Tu so najrazličnejše tovarne. Namenili smo se bili, da bi se tudi tukaj ustavili za en dan, a ker je bila prihodnji dan nedelja, smo hoteli biti v Lurdu pri slovesni sv. maši, zato smo morali kar nadaljevati svojo pot.

Tukaj smo imeli samo eno uro časa do prihodnjega vlaka, zato smo si privoščili večerjo kar na kolodvoru. Zopet smo nadaljevali potovanje in sedaj vlak ni bil tako napolnjen. Vozili smo se vso noč, predno smo zagledali malo mestce Lurd (Lourdes).

Še kot majhna deklica, sem si vedno želela videti ta čudežni kraj. Spominjam se še, ko sem še kot dekletce hodila k majniškim pobožnostim in sem slišala razne zgodbe, ki so nam jih brali raz prižnice naši č. gg. duhovniki. Čitali in pripovedovali so nam o številnih čudežih, ki so se dogodili v Lurdu. Takrat sem si ustvarila samo nekako sliko tega svetovno znanega kraja, katerega vsako leto obišče nad pol milijona ljudi iz vsega sveta. Sedaj, po toliko letih, pa se mi je moja srčna želja izpolnila, da sem si ta kraj tudi lahko na lastne oči ogledala.

Uživati vse te krasne slike eno za drugo, na svoje lastne oči, to je bil največji dar neba zame. Torej v Lurd smo prišli zjutraj ob devetih. Pred nami smo ugledali malo mestce s skromno postajo, ki pa ima vseeno precej tračnic, kar znači, da imajo precej prometa tudi tukaj. Takoj so nas obstopili uslužbenci raznih hotelov, ki so imeli pripravljene tudi vozove s konji ali pa male avto-taxije. Ker smo imeli že poprej nam priporočen hotel, smo se odločili za hotel "Di Lyon." Tu sem pričakovala najfinejšo opremo, toda bila sem kar razočarana, čeprav je bilo vse čisto vendar se mi pa ljudje niso nič kaj dopadli, ker niso znali drugega jezika kot francoski, nemško prav slabo, angleškega pa prav nič. Ze sem premišljevala, kako se bomo domenili, a ker so videli, da sivo tuji, so takoj vedeli, da rabimo sobe.

V pritličju smo imeli najprej zajtrk. Cene so bile precej zmerne za tako slavno romarsko mesto. Ko smo vprašali, kje je "grotta," so nas takoj razumeli in nam pokazali. Bili smo komaj pet minut oddaljeni in sv. maša se je pričela šele ob 11. uri. Takoj smo se odpravili v to smer. Mesto je majhno in siročno, največ je hotelov, ki stoji kar drug poleg drugega. Vse stavbe pa so večina bolj majhne, pred cerkvijo pa stoji štant poleg štanta, kjer si lahko nakupiš raznih spominkov na Lurd.

Po mojem mnenju, bi bilo to mesto ostalo pozabljeno in zapuščeno, da jim ni 13 letna Bernardka priskočila na pomoč, kateri se je kot mali pastirč prikazala Mati Božja. Le njej se imajo zahvaliti, da je mesto tako zaslovelo po vsem svetu in je sedaj največja božja ja pot na svetu. Na ta dogodek spominja vsakega romarja, že takoj pri vходу v mesto velik kip sv. Bernardke.

Pri štantih smo si nakupili vsak nekaj spominkov, ker smo bili opozorjeni, da bodo po sv. maši iste tudi blagoslovili. Vedela sem pa tudi, da bo spominček iz Lurda najbolj zaželen in nisem se motila. Žal mi je bilo, da si jih nisem še več nakupila. Že od daleč smo videli krasno cerkev in kar obstali smo v nemem občudovanju te krasne stavbe. Pred cerkvijo je velik krasen prostor, ki je posajen z drevjem in ozaljšan z drugimi okraski.

Ob cesti so ženske prodajale sveče, katere so ljudje kupovali kar na debelo in jih darovali v "grotti" Mariji, kjer so gorele, skoro bi rekla kar v grmadi.

Obstali smo pred cerkvijo, ob kateri vodi na obeh straneh široka cesta. Ta velika cerkev, bi rekla, je narejena v tri dele: spodnji, srednji in zgornji del. Najprej smo šli v spodnji del, ki je bil tudi natlačen ljudstva in nato pa smo šli v tretji del, kjer smo hoteli biti pri sv. maši, ki je bila zelo slovesna. Ljudstva pa je bilo toliko, da se je vse trlo. Ko sem tako klečala pred oltarjem sem se v duhu spomnila vseh mojih znank in prijateljic ter vseh mojih sorodnikov v Ameriki in domovini in spomnila sem se tudi onih, ki bi se bili ta dan počutili srečne, če bi bili tukaj z nami.

Po obrazih sem sodila, da so bili tukaj zbrani vsi narodi sveta, nekateri zelo pobožni in zopet drugi pa bolj radovedni. Pred oltar so bili pripeljani tudi bolniki na bolniških vozičkih. Po kratki pridigi je bil blagoslov. Po sv. maši se je ljudstvo ker rozkropilo, mi pa smo šli še malo krog oltarja in si ogledali razne svete podobe. Nazaj grede smo si ogledali tudi mali muzej v sosednji cerkvi in nato pa smo se podali nazaj v naš hotel na obed. Takoj po obedu pa smo šli zopet nazaj in si ogledali tudi krasni križev pot, katerega kipi so v naravni velikosti. Ogledali smo si postajo za postajo in zdela se nam je, kakor da bi bil to pravi živ križev pot.

Zopet so ljudje prihajali v gruclah, toda sedaj pod cerkvijo na drugi strani pri vodi k grotti, tja kjer se v resnici dogajajo čudeži. Tu ob vodi je kamenit hrib, v katerem je podoba Matere Božje, pod njo pa je oltar, po katerem kamnu teče voda. Tu smo stali v vrsti, ko smo bili že oddali naše sveče, smo bili tudi pri blagoslovu.

Po končani pobožnosti so prišli na vrsto bolniki in tudi nekaj malih otrok je bilo krščenih ta dan. Na to pa se je pričela procesija, načelno so koralaki škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki in celo kardinal je bil navzoč in je nosil monštranco. Prepevajoč, se je vila procesija daleč po hribu, po končani procesiji pa je bil zopet blagoslov pred cerkvijo. Vse to smo posneli tudi na filme, kar bo pač najlepši dokaz o našem bivanju v Lurdu.

Tu je veliko število duhovnikov, ki vsak dan opravljajo slovesne obrede. Opazili smo množico pobožnih romarjev in bolnikov iskajoč tukaj zdravlja. V "grotti" pa je videti številne

Če verjamele al' pa ne

"Vera, usmili se nas in nam še enega prinesi!" je zopet milo zaprosil Jim, ki bi bil najraje za

dokaze ozdravitve, kajti po stenah je viselo nešteto bergelj in drugih predmetov, ki so jih bolniki pustili v dokaz resničnega ozdravljenja.

Bilo je že skoro mrčno, ko smo se zopet vrnili v hotel. Povedano nam je bilo, da se je pričela ta božja pot že v letu 1858, in cerkev pa je bila zidana leta 1889.

Naslednje jutro smo se poslovlili iz Lurda in videli smo zopet napolnjene vozove pobožnih romarjev in med njimi je bila tudi naša sopotnica in izletnica SZZ, Mrs. Mary Fritzel iz Pueblo, Colo., katere je tudi prišla, da na svoje oči pogleda to krasno božjo pot. Sicer smo se bile zgovorile z Mrs. Fritzel še v Ljubljani, da se snidemo v Lurdu, toda ves načrt se nam je bil vsled preteče vojne nekam zmedel, da smo mi prišli v Lurd en dan poprej, kakor smo mislili in ko je vprašala po nas, so ji povedali, da smo že odšli. Sestali smo se z drugimi potniki v Parizu.

Poslovlili smo se iz Lurda, polni hvalečnosti Bogu, da nam je dal dočakati ta srečni dan, da smo mogli romati v Lurd. One krasne slike Matere Božje mi bodo pač za vselej pred očmi, najbolj živo pa me bodo spominjale v mesecu maju, ko bom ponovno slišala pri pobožnostih o čudežih, ki se gode v Lurdu.

Hrast z bančnim računom
Na Norveškem raste 600 let star hrast, ki slovi po vsej državi in ki mu je ime "satir mošter." Stoji pred župniščem v Krodsheradu. Ta "stari mošter" je zato prav posebne vrste med drugimi drevesi na svetu, ker ima sam svoj bančni račun, nekakšne prihranke za stara leta. Pred nekaj leti, ko so dognali, da je deblo znotraj bolno, so naložili v banki posebno vsoto zanj, ki so jo nabrali s prostovoljnimi prispevki. "Starino" so operirali in plombarili s tem uspehom, da je zdaj spet lepo vzemelo. Ostali denar, kar ga je bilo za zdravljenje preveč, so naložili v banki s pripombo, da je ta denar samo za zdravljenje starega hrasta. Danes je to nekaj posebnega, če je hrast v bolniški blagajni!

IZ PRIMORJA

—Kanal. 10 oktobra je 66-letni Franc Valentinčič iz Morskega tako nesrečno padel, da si je razbil lobanjo in je obležal na mestu mrtve.

—Trst. Ker sta prodajala po višjih cenah, sta bila kaznovana trgovca jestvin Just Galopin iz Iržica in Rafael Tomazič iz Trsta. Zaradi prodaje mesnatih jedi in petkih so oblasti zaprle za dva dni lokale sledečih gostilničarjev: Renata Sabadina iz Trsta, Maksimiljana Mozetiča, Marije Gustinove in Josipa Sosiča na Opčinah ter še dve gostilni v Trstu.

—Trst. Zaradi sedanjega nesigurnega časa je opaziti, da se število porok zelo veča to predvsem vsled tega, da bi mnogi mladeniči zasigurali podpore svojim ženam sedaj, ko so ošli k vojakom.

—Reka. Za pet dni so oblasti zaprle trgovino Radomirja Bučiča, ker ni imel blaga popisane v registru trgovine in trgovino Katarine Dorčič, ker ni imela predpisane registra, mesnico Marija Bana pa za en dan, ker je z mesom prodajal preveč kosti.

—Trst. Umrlí so: Škerl vd. Zvanut Marija 83 let, Karl Ludvik 32, Križak Ivan 72, Rojace Franc 56, Zavodlala Ida 51.

—Pijta, bom povedal, kako smo streljali medveda!" (Sva pila).

vsako piko napravil počivavnik in postavil reševalno postajo na vsakih pet korakov.

"Počakajta, vama bom prinesel onega iz trebušaste steklenice, ki je samo za izredne narodne slavnosti, kot je noč, ko se pogovarjamo o lovu," je rekel Mr. Turk.

"Jim, meni se zdi, da se malo preveč nacejava," sem svetoval, ki sem se strašno bal, da ne bi videla trikrat toliko zajcev, kot jih bodo Turkovi ata našli, če bo šlo tako naglo nizdol z rženimi pridelki.

"Če to kaj narobe hodi," mi je Jim popravil, "pa napravi tako, da boš ti poslušal, jaz bom pa pil."

"Na, ta je pa lepa! Ampak, kakopak, pri prenašanju računov iz kredita v debit bi bila pa v bratskem obsevu in sporazumu, kaj ne?"

"Menda ja! Saj si lahko ponosen, da ti delam družbo, ki si sam ne upaš nikamor."

"Veš, Jim, meni se kar fletno zdi, kadar te vidim, s kako pobožnostjo zatrobiš v kozarec. Zato grem pa tudi rad s teboj reševati to narodno vprašanje. Ampak meni se zahvali, da sem napeljal pogovor na lov. Odzadaj bova pila na občinske stroške, ker ata so v svojem elementu. Midva samo poslušajva in pijva na hišo, pa ne na najino."

"Bosta pa tegale pokusila," so rekli Turkovi ata in prinesli močno rejeno steklenico, ki je imela trebušek kot prašiči na farmah v tem času.

Razume se, da z Jimom nisva taka, da bi zgrabila za roko, če se nama ponudi prst, pa nisva natočila s kopicco (sva pa raje večkrat), da ne bi grdo izgledalo. In da bi za vsak slučaj odvrnil oči prijaznega in dobrotljivega gostilničarja od pretakanja iz steklenice, sem kar začel:

"Mr. Turk, prej ste rekli nekaj o medvedih. Kaj jih je bilo kaj v vašem revirju?"

"Sema, kaj tako neumno vprašuješ. Tam v Bloščku jih je bilo vsako leto po nekaj. Kadar sem katerega izsledil, sem tako brzojavil Lloydju v Trst in drugi dan je bil že pri meni. S seboj je vedno pripeljal kakega škrica, ki se mu je zahotelo po medvedjih tacah, seve, ne še takrat, ko jih je imel medved v svoji oblasti, ampak potem, spremenjene v slastno pečenko.

"Pijta, potem bom pa povedal o dogodku na medvedjem lovu. (Sva pila). Neke jeseni sem zasledil lepega medveda, orjaške štatve."

"Kaj ste ga videli, da je bil velik?" previdno vpraša Jim.

"Vidiš ga, ki nič ne veš o lovu, pa take mečeš iz sebe. Videl ga nisem, ampak po sledu sem poznal, da je stari in pri moči. Oprezoval sem za njim, da sem pronašel, kje se drži, potem sem pa brzojavil Lloydju. Drugi dan se je že pripeljal in takoj smo organizirali velik lov. Lloyd je pripeljal s seboj neko gosposko stvarco, ki je vsa navdušena skakala in se bahala, kako bo padel medved pred njegovo svinčenko, še malo pobral, pa se bo stnil.

Ogledoval sem si to predpodo- bo gosposkega stanu in si mislil: če boš ti medveda videl, ali pa medved tebe, bosta takoj skregana in v petih minutah bo med vama taka razdalja, da bi vzelo pismo trideset dni, če bi si hoteli pisati.

Ampak, seve, te svoje misli sem lepo spravil v sebe, ker moja služba ni predpisovala ocenjevanja ljudi in njihov hrabrosti, ampak samo divjanje. Moj gospodar mi je naročil, naj denem ti- sto stvar na najboljše počakališče, da bo imel enkrat za vselej mir pred njim, ki ga nadleguje že toliko časa, naj mu da priliko enkrat pokazati njegovo lovsko spretnost. Lloyd je bil sam razveden, kako se bo izšlo."

"Pijta, bom povedal, kako smo streljali medveda!" (Sva pila).

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

"Tega seveda ne bomo storili. Tale hiša je le za tiste, ki jim njen lastnik dovoli vstopiti, ne pa za tiste, ki jo napadejo."

"Iz teh besed moramo sklepati, da je Apač res v hiši. Če bi ne bil, bi nam Old Death ne bral vstopiti —"

Beli bober nam je zapovedal, da mu pripeljemo Inda nišo. In ubogali bomo."

"Motiš se! Ne branimo ti vstopiti v hišo zato, ker je v njej skrit Apač, ampak zato, ker je tvoja beseda za mene žalitev."

"Zakaj bi naj bil Old Death užaljen?"

"Če reče Old Death, da vas je belokočec nalagal, je res in verjeti mu morate."

Če hočete siloma v hišo, pa poskusite! Poglejte si vhod! Ozeke je, le posamič lahko pridete v hišo. In če stojimo tamle spodaj pri stopnicah, vas lahko enega za drugim ustrelimo, brž ko bi se kateri prikazal pri vhodu."

S sovražnimi nameni ste prišli, napadli ste hišo, zato vas ne pustimo plizu. Vrnite se čez zid, pozovite pri vratih in vljudo prosite za vstop, pa vas bomo morebiti sprejeli, kakor se sprejme prijatelje."

"Old Death nam daje nasvet, ki je morebiti dober za njega, za nas pa ne. Ako ima Old Death mirno vest, naj stopi z nami v hišo, da jo preiščemo. Če tega ne stori, bomo tule počakali, pa odpasli sela k Belemu bobru in prišlo bo toliko Komančev, da nam bodete morali dovoliti vstop."

"Prav nič-ne! In če pride tudi tisoč Komančev, bi vendar le posamič prišli skozi vhod. In posamič bi jih vse postrelili."

Pa niti sela ne boš mogel odpasati! Vsakega bomo ustrelili, ki bi plezal nazaj čez zid. In naše puške dobro zadenejo!"

Ponavljam, prijatelj sem Komančev, pa s sovražnimi nameni ste prišli, zato se bomo branili."

Spet se je poveljnik obrnil k svojim ljudem in se posvetoval.

Naš položaj ni bil ravno rožnat. V skrbih je gubal Old Death čelo.

"Zadeva je neprijetna—! Tehle bi se že iznebili, toda kaj bo potem? Ne smemo jih ubiti, ne smemo se osovržati pri Komančih."

Pomisljal je.

"Hm —! Če bi Apača skrili. Potem jim lahko pokažemo hišo. Pa dobro jo poznam in vem, da ga ni kam skriti."

"Iz hiše ga spravimo!" sem svetoval.

Starec se je nasmejal.

"Iz hiše —? Ste od vruga, sir! Kako neki?"

"Ali ste pozabili na skrivna vrata? Za hišo peljejo k reki. Komanči pa stojijo na sprednji strani in ne bodo ničesar opazili. Odnegli bomo Inda nišo in ga spravili v grmovje ob reki."

Old Death je pokimal.

"Misel ni slaba! Na tista skrivna vrata res nisem mislil. Ven bi ga že spravili. Pa kaj, če so Komanči straže postavili za zid —"

"Ne verjamem. Mnogo nad petdeset jih ni vsega vkup. Nekaj jih je ostalo za stražo pri konjih, ki stojijo tamle na sprednji strani. In tule jih je dvainpetdeset. Ni verjetno, da bi bil še kateri zunaj ob zidu."

"Dobro! Pa poskusimo, sir! Prevzemite ta posel! Eden pe-

onov vam naj pomaga. Postavili se bomo tako, da vaju ne bodo videli, ko bodeta odšla. Dami vama naj pomagata."

"In še tole bi predlagal. Ali bi se ne mogli za nekaj trenutkov dami nastaniti v bolniški sobi. Če ju rdečkarji napadejo, bodo še temeljiteje prepričani, da ni bilo nobenega Indijanca v sobi."

"Izvrstno!" je pritrdil senor Atanasio. "Položite preproge po tleh in obesite viseče mrežice. In dami naj ležeta v mrežice —"

Vi pa spravite Apača k reki. Niže spodaj pod tolmunom, kjer ste se kopali, je prav primeren prostor, kamor ga lahko skrijete. Gosto grmovje cvetočih petunij visi nizko nad vodo. Tam imamo skrit naš čoln. Položite Apača v čoln, noben Komanč ga ne bo našel. Pedro naj vam pomaga. In ko se vrnete, pa lahko Komanči preiščejo hišo."

Tudi Old Death je bil zadovoljen. Izmučila sva se s Pedrom za hrbiti tovarišev s strehe in zlezla v hišo.

Dami sta že v skrbih čakali. Povedala sva jima, kaj nameravamo, in koj sta bili pripravljene pomagati. Sami sta znosili preproge v bolniško sobo in obesili mrežice.

Ko je Ina nišo čul, da so prišli Komanči po njega in da ga mislimo skriti, je s slabotnim glasom ugovarjal.

"Inda nišo je videl že mnogo zim. Njegovi dnevi so šteti. Čemu bi se naj dali belokoči radi njega pobiti —? Naj izročijo Inda nišo Komančem, pa naj mu prej dajo krogo v glavo! Inda nišo prosi za to uslugo."

Odkločno sem odkimal.

Zavila sva ga v preprogo in odnesla. Na hodniku sva odmaknila omarico, ga zanesla čez dvorišče in skozi skrita vrata za zid. Ničče naju ni opazil.

Za zidom je rastle grmovje. Od grmovja do reke pa bi morala neštita ranjenca čez odprt travnat svet.

Previdno sem pogledal skozi grmovje.

Hm —!

Zunaj na trati je sedel Komanč in poleg njega je ležalo njegovo orožje: sulica, tulj s puščicami in lok —

Torej so le postavili stražo za hišo. Naš načrt je bil neizvedljiv —

"Nazaj morava, senor!" je pravil peon. "Ubijeva ga sicer lahko, pa njegovi tovariši bi ga našli."

"Ne! Ubila ga ne bova. Pa v stran ga lahko zvabiva, da nama ne bo napoti!"

"Ne bo šlo! Na straži je in ne sme zapustiti svojega mesta."

"Poskusiti je treba. Počakaj tu za grmom! Stopil bom ven in se mu pokazal. Ko me bo zagledal, se bom delal, kot da sem se prestrašil, in bom zbežal. Zasedoval me bo."

"Pa vam bo poslal puščico v hrbet —"

"To moram seveda tvegati."

"Ne storite tega senor! Preveč tvegate! Komanči streljajo z lokom prav tako dobro kakor mi s puško. In če bežite, mu obračate hrbet, pa ne vidite puščice in se ji ne morete izogniti."

"Plaval bom na hrbitu čez reko, videl bom, ko bo nameril, in se koj potopil. Skočil bo za mano v vodo, na drugem bregu ga počakam in ga omamim s pestjo."

Ostani tu, da se vrnem! Videl sem med kopanjem grmovje, kjer imate skrit čoln. Plaval bom po njega."

Peon mi je še branil, prenevarno da je. Pa kaj sem hotel. Tvegati sem moral. Druge pomoči ni bilo. Apača smo morali spraviti iz hiše in ker mi je bil Komanč napoti, sem ga moral odstraniti.

(Dalje prihodnjič.)

"Zvon" — "Kanački" — "Črički"

Tekom zadnjega meseca sem se udeležil treh važnih pevskih prireditev, o katerih želim za beležiti nekaj mojih vtisov.

Louis Ferfolia

Prva izmed posebnih prireditev, je bila 25-letnica pevskega zbora "Zvon" 29. oktobra. Podali so nam krasen program. Nastopili so ženski, moški in mešan zbor ter v solo in duetu. Vse pesmi so bile dobro naštudirane, a po mojem mnenju je bila pesem "Nazaj v planinski raj" neprekosljiva. Solista, Agnes Žagar in Silvester Paulin sta žela buren aplavz, kar je znamenje, da sta ugajala. Lepo sta zapeli v duetu gospodični Grozdanič in Sever.

Ves program je g. Ivan Zorman izvrstno uredil in tako se je odlikoval tudi kot stoloravnatelj večernega programa pri banketu, ki je bil za vse prijete in zabaven večer. Med častnimi gosti je bilo več pevovodj in tudi naš spoštovani sodnik Lausche. Pevskemu zboru "Zvon" čestitam in želim, da bi nam še mnogo let prepeval in priredil koncerte.

Pazil sem tudi na časopise, če bo kdo kaj opisal krasno spevoigro "Mavrica," katero so vprizorili pevci in pevke mladinskega pevskega zbora "Kanački" 5. novembra. Ker ni noben nič napisal, se mi zdi, da bi ne bilo prav, če bi šel tako važen dogodek kar tako mimo nas.

Igro je spisal in skomponiral ter tudi režiral g. Louis Šeme. Že sem imel priliko videti in opazovati njegova dela, a reči moram, da je to pravi kristal med vsemi njegovimi deli. Dokazal nam je z "Mavrico," da ni samo pevovodja, komponist

in režiser, ampak tudi globok dramatik. Narodne običaje je povezal s tragično povestjo tako mojstrsko, da smo čutili vse, kot resnične dogodiljaje. Zdam nam je srce solzilo in zopet radostno in veselo rajalo in poskakovalo.

Nisem zmožen, da bi pravilno ocenil ali celo opisal. Poskusil pa bom samo malo površno opisati in potem pa kakor se mi bo že posrečilo.

V prologu nas je seznanil z siroto Anico v lepi naravi. Govori edinemu prijatelju, ki ga ima na svetu — mlademu jagnjetu. (Jagnje je bilo živo in ko je prenehala z besedami: "No, le pojdi k svoji mami, ti jo imaš jaz sem pa sama na svetu, čisto sama," je jagnje vedno zameketalo, kar je naprilo na poslušalce globok vtis). Anica je pela skozi vso igro tako lepo in popolno, da se narod ni mogel načuditi. Glavno vlogo Anice, je mala Millie Mirtel izvrstno pogodila. H koncu mile in v srce segajoče pesmi "Mavrica," se je približal Anici zvesti Tonček, ki je bil siguren v petju in vlogi. (Tončka je igrala mlada Albie Znebel in skoro ne bi mogla biti bolj izpopolnjena vloga kot je bila.)

Oba v prologu seznanita občinstvo s petjem in v govoru kaj sta, kakšen je Tine, kako sovraži Anico, in kako jo ob vsaki priliki zavrača. Zadnji pa se prikaže siromak Andrej, ki se hučuje nad Tinetovo materjo, ker je vaška klepetulja in odrekljivka.

Prizor sledi prizoru v prvem dejanju, eden je lepši od drugega. (Tonček je gledalce že prej seznanil, kaj pomeni, ko bala ustavi in kaj pomeni toliko denarja na mizi itd. Med petjem in napivanjem pa Tine (Slavi Znebel), ukrade tisočak z mize, ko so možaki pogrešali tisočak, je podli Tine izrazil priliko in ga vtaknil Anici v žep, ne da bi ona kaj slutila. Seveda so najprej preiskali otroke in so pri Anici dobili ukradeni tisočak. Tako je zo-

pet zadela nova žalost nedolžno Anico, a Andrej pa je edini videl, kako je Tine potisnil tisočak v Anicin žep.

Fantje so dobili 1,700 odkupnine in nekateri so bili zato, da gre 1,000 za novi prostetni dom in ostalo pa naj zapravijo, za pijačo in jedila. Starejši so temu ugovarjali, češ, da naj se vse zapije, ker so pa videli, da je vsa mladina proti njim, so se, čeprav ne radi — podali.

Drugo dejanje: svatba, vse je veselo, zdravice, petje, ples in godec uganja svoje šale. Anico je že skoro doletela sreča, da bo preskrbljena pri operni pevki, Milki Majevi, a Tinetova mati brž pove, da Anica ni poštena in skoro prepreči vse. Sedaj se pa oglasi zaničevani siromak Andrej, ki se potegne za siroto Anico. Povedal je navzočim in tudi Tinetovi materi (Olga Novak), da je Tine oni, ki je ukradel denar in ga potisnil Anici v žep. Milka Majeva (Albina Kodek), vzame Anico s seboj in jo osreči.

Županu (katero je igrala naša znanka Vikica Hočevar), ni bilo po volji, da je Andrej tako osramotil Tinetovo mater in razkrinkal Tinčka, ki je povzročil toliko gorja siroti Anici. Zato tudi pove Andreju (Stanley Zabukovec), da je čas, da gre domov, toda Andrej, četudi siromak, se ne da odpraviti in nagovori župana: "Tudi tebi, ki vedno govoriš v ime postave, lahko povem — zakaj pa v imenu postave nisi nikoli skrbel za sirote v naši občini?" Osramočen župan utihne.

Anica sporoči prijateljem, naj poslušajo na radio aparat, ki ga je poslala Tončkovi materi, Milka. To je bilo krasno urejeno, kaj, da je res iz Ljubljane. Max Traven je izvrstno uredil vse to.

Kmalu po končanem radio programu se pripelje Anica domov z gospodično Majevo, da se poslovi od prijateljev in zlasti od Tončka. Pretresljiv je bil ta prizor. Vsi žalostno po-

jo: "Dekle ostani, ne veš kako je svet temen..." le Anica se veselo poslovlja in ko pride do Tineta, se en čas gledata, nato pa mu odpustljivo poda roko.

Vse to sem napisal zelo površno, jaz samo želim, da "Kanački" to krasno igro ponovijo, da jo še enkrat vidim. Govoril sem z možem, ki je rekel: "Veliko iger, operet in oper sem že videl, a da bi mi šla tako do srca, še nobena."

In res, smejali smo se in tudi solze so tekale po licih slehernemu.

Odbor in g. Šeme, uredite vse potrebno, da to nepozabno igro ponovite in vsi vam bom o hvaležni.

V nedeljo 12. novembra, sem pa slišal koncert mladinskega pevskega zbora "Črički." Zapelili so štirinajst pesmi, med njimi več narodnih, ki v ed n ugaajo občinstvu. Deklamacije so tudi dobro izvršili. Po programu pa so priredili prijazno "martinovanje" v spodnji dvorani. Tudi "Čričkom" želim še mnogo uspeha, da bi z veseljem prepevali slovensko pesem še mnogo let.

Pozdrav vsem čitateljem.
Louis Ferfolia.

IZ DOMOVINE

—Voli so zdijvali. Pri Sv. Krištofu nad Laškim so zdijvali z vozom voli tako, da je padel z voza 58-letni Kvašek Jakob pod voz in si zlomil desno nogo, obenem pa dobil tudi hude poškodbe tudi na hrbitu. Nezvestnega so pripeljali v celjsko bolnišnico.

—V Petrovčah je padel s kolese 15-letni sin posestnika Mirnik Franc ter si zlomil desno roko v zapestju. V Celju je padel in si zlomil desno roko 6-letni sin geometra Perčič Stan-ko.

—Huda prometna nesreča se je pripetila v Novi vasi. Neki pogrebški motociklist je povozil petletno mizarjevo hčerko Anico Sovnikovo, ki se je igrala na cesti. Pri karambolu je zletela uboga deklica pet metrov daleč v občestni jarek, kjer je obležala s hudimi poškodbami na glavi in vsem telesu. Deklico so prepeljali v bolnišnico.

—Invalid utonil v potoku. Že nekaj dni so pogrešali v Pesju 46-letnega v o j n e g a invalida Antona Obuja. Sedaj so ga vaščani našli v domačem potoku, v katerem je utonil. Mož je bil v vojni zadet od granate ter je drobce izstrelka še sedaj nosil v pljučih, radi česar je zadnje čase močno bolehal.

—Po vsem životu se je poparila v Sotenskem pri Žmarju 16-letna hčerka posestnika Terzija Verbovškova, ko je nesla svinjam vrelo krmo. Na stopnicah ji je namreč spodrsnilo in se je polila. Posebno hude opekline je dobila po prsih, glavi in rokah. Pripeljali so jo v bolnišnico.

—Smrtna nesreča. V tovarni za lepenco na Seršaku je bil zaposlen pri nakladanju hlodov 33-letni delavec Avgust Novak. Po nesreči se je sklad hlodov zvalil na delavca. Tovariši so prihiteli na pomoč in hlode odstranili ter dvignili Novaka, ki je bil nezavesten. Takoj so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico, toda nesreče, ki je imel zlomljeno hrbtnico, je kmalu nato umrl.

—Kako je prišel zaklad v klet. Sodarju in posestniku Rihardu Cimerlu iz okolice Prevalj je izginila zlatnina, vredna preko 4.000 din. Niso mogli ugotoviti, kam je zlatnina izginila. Sedaj pa se zglasila pri Cimerlu neka ženska z zavojčkom, v katerem je bila zlatnina, ki mu je bila ukradena. Dejala je, da ga je našla v svoji kleti. Orožniki skušajo sedaj razčistiti vprašanje, kako je prišel zaklad v njeno klet.

—Otrok je utonil. Karolina Gašperjeva iz Legna pri Slove-njem Gradcu je šla na njivo in

pustila svojo 18 mesecev staro hčerko Marijo v varstvu vsak-nji. Ta je nič hudega sluteč pustila otroka na dvorišču, tik katerega teče potok Mislinja. Otrok je prišel preblizu vode in padel vanjo. Ko so ga domači pogrešili, so ga našli nekaj metrov ni-še v strugi mrtvega.

—Obračunavanje pri kuhanju. Zadnja 2 tedna se vedno bolj pogosto ponavljajo pretepi, ki nastanejo pri kuhanju koru-že. Letos so mnogokje nakuhali precej žganja in natočili jabol-nišnika, in tako pride med fanti, ki prihajajo na kuhanje, v vi-njenosti do preprirov in prete-pov. V Trobnem dolu pri Laškem je Zupušnikov hlapec ustrelil s pi-štolo v trebuh 26 letnega posest-niškega sina Rejca Karla. Kro-gla mu je prestrelila trebuh in so morali Karla takoj prepeljati v celjsko bolnišnico.

—Otrok umrl radi opeklín. Usodna nesreča se je pripetila v Hočah. Poldrugo leto stara Jo-žefa Dušič, hčerka delavke, se je polila po prsih z vročim mlečnim zdrobom ter se je tako opekla, da je v bolnišnici umrla.

MALI OGLASI

Naprodaj

je gostilna, ki prodaja 6% pivu in vina; električna oprema; zra-ven je stanovanje 4 sob in kopa-lišče. Se prodaja jako poceni. 1046 E. 76th St. (274)

Delo bi rad dobil

prileten mož za kakšno delo okrog doma. Zmožen je vsako-vrstnega dela pri posestvu. Na-slov se izve v uradu tega lista. (273)

Popravljamo puške

vseh vrst izdelkov; fino in ga-rantirano delo in zmerne cene. Oglasite se zvečer na 1213 E. 71st St.

A. Greenwald

(Plumber & Heating Co.) se je preselil s svojo delavnico iz St. Clair Ave. na 10814 Grant-wood Ave. Tel. Cedar 3844. Tudi tukaj smo vedno priprav-ljeni postreči svojim odjemal-cem kakor doslej. (272)

Naprodaj

je beauty shoppe, kompletno opremljen, z dobrim prometom. Se prodaja radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 6724 St. Clair Ave., ali pokličite Henderson 4181. (273)

POSEBNOSTI ZA ZAHVALNI DAN

v torek in sredo, 21. in 22. novembra Zastonj 1 ft. čiste masti z vsakim nakupom \$1 ali več!

Češplje, 2 ft. 40-50 mera 15c

Rozine, 2 ft. 19c

Orehova jedra, ft. 45c

Ješprenj, nov pridelek, 2 ft. 9c

Koruzna moka, 3 ft. 9c

Toiletni papir, 3 role 10c

Breskve, vel. 2½ kanta 13c

Sveže sirovo maslo, funt 29c

Jajca, sveža, ducat 22c

Pillsbury, Gold Medal moka, 24½ ft. 85c

Oranže, sladke florid-ske, ducat 13c

Grapefruit, 3 za 21c

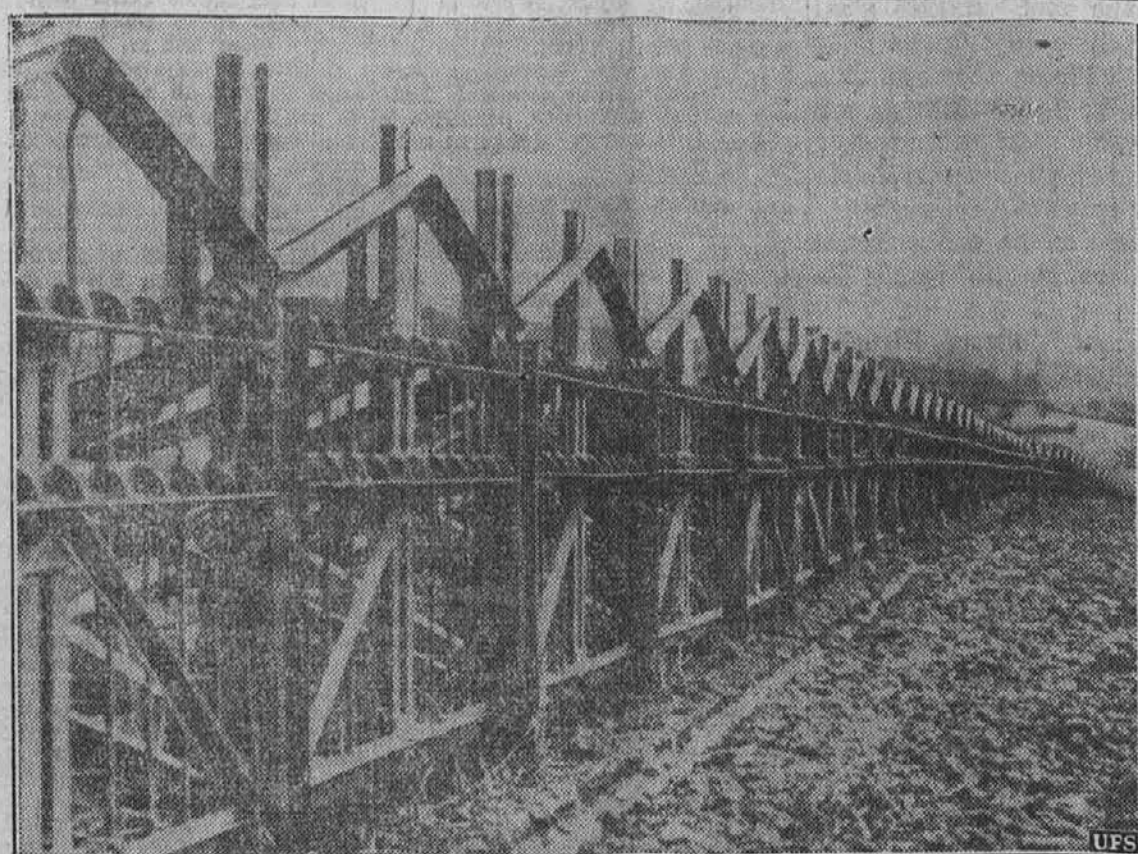
Sladki krompir, ft. 21c

Jabolka, Delicious, ft. 2c

Zastonj 3c sladoled z vsako steklenico mleka!

GORENČ'S

delikatesna trgovina 7508 St. Clair Ave. ENdicott 9186 Vam pripeljemo zastonj na dom

Belgijci so napravili take vrste ograjo na nemški meji, ki ima namen, da ustavi prodiranje bojnih tankov.

Tovorni parnik, last Standard oljne družbe, ki je šel pod zastavo republike Panama. Parnik je dobil tudi novo ime "Republic de Panama." Tako ta parnik ne zadenejo določbe nevtralne postave Zed. držav.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

V njenih možganih je vrelo. Podala se je.

Hitro potisne svojo denarnico Chupinu v roke in ga vleče skozi notranja vrata do stopnic, katerih so se posluževali služabniki. "Vzemite to!" reče s hrupnim glasom. "Srečala se bova ponovno. In nobene besede — nobene besede mojemu možu, zapomnite si!"

Bila je v resnici pametna, ker se je ob pravem času podala. Ko se je vrnila v sobo je Martial že dospel.

Martial je imel povešeno glavo. V roki je držal odprto pismo. Ko se žena vrne v sobo jo pogleda. Blanche opazi solzo v njegovem očesu.

"Kaj se je zgodilo?" zajecja Blanche.

Martial ni opazil, kako je vznemirjena.

"Moje oče je mrtev, Blanche," odvrne Martial.

"Vojvoda Sairmeuse! Moj Bog! Kako je to mogoče?"

"Vržen je bil s konja v šumi."

"Ah, najbrž tam, kjer je bil tudi moj ubogi oče skoro umorjen!"

"Da, na istem prostoru."

Trenotek tišine nastane.

Martial ni posebno ljubil svojega očeta in je bil prepričan, da tudi on pri očetu ni bil kaj priljubljen. Toda močno je bil začuden radi načina smrti svojega očeta.

"Posebni sel je prinesel to pismo iz Sairmeuse," nadaljuje. "Kot se mi zdi, je sleherni prepričan, da se je zgodila nesreča; toda jaz — jaz —"

"Nu?"

"Jaz sem prepričan, da je bil umorjen."

Teta Medea strašno zakriči in Blanche pobledi.

"Umorjen?" šepeta.

"Da, Blanche; z imenom bi lahko navedel morilca. Oh, mene ne bodo preslepili! Morilec mojega očeta je isti mož, ki je skušal ubiti markiza de Courtorneu."

"Jean Lacheneur?"

Martial svečano sklene glavo. To je bil njegov odgovor.

"In ali ga ne boš prijavil oblastem? Ali ne boš zahteval pravico?"

Obraz Martiala postaja vedno bolj bolesten.

"Kaj bi mi to koristilo?" od-

vrne. "Nobenih pravih dokazov ni na razpolago, a pravica zahteva neovrgljive dokaze."

In potem nadaljuje kot bi sledil svojim lastnim mislim, namesto da bi govoril s svojo ženo: "Vojvoda Sairmeuse in markiz Courtorneu sta žela, kar sta sejala. Kri umorjene nedolžnosti vedno kliče po maščevanju. Prej ali slej mora krivec plačati za svoj zločin."

Blanche se vsa strese. Sleherne besede je strašno odmevala v njeni notranjosti. Misli je, da so vse te besede namenjene njej. "Martial!" vzklikne, ko je skušala ga vzbuditi iz njegovega premišljevanja. "Martial!"

Toda on je očitno ni slišal, ker nadaljuje z istim bolestim glasom:

"Lacheneurjeva družina je bila srečna in spoštovana pred našim prihodom v Sairmeuse. Njih obnašanje je bilo vzorno, njih poštenost heroična. Lahko bi jih pridobili za zveste in udane prijatelje, in to je bila naša dolžnost tudi naš dobiček. Toda mi tega nismo razumeli, pač pa smo jih ponižali, uničili in spravili v obup. To je bil greh, katerega moramo popraviti. Kdo ve, če bi bil jaz na mestu Jean Lacheneurja, če ne bi storil enako kot je on?"

Martial za trenotek umolkne, potem pa naenkrat zopet nadaljuje z nekakim prerokim glasom:

"Jean Lacheneurja poznam. Samo meni je poznano njegovo globoko sovraštvo in vem, da živi samo za svoje maščevanje. Res je, da smo mi zelo visoki, one je pa skrajno priprosto, toda kaj za to? Bati se moramo najhujšega! Naši milijoni sicer tvorijo utrdbe okoli nas, toda tudi utrdbe se podajo. Nobena prevdnost nas ne more rešiti. V trenutku, ko mislimo, da smo popolnoma varni, bo Jean udaril. Česa se bo lotil, ne vem, le toliko mi je znano da bo njegovo maščevanje strašno. Zapomni si moje besede, Blanche: ako kdaj pride pogibelj za našo hišo, tedaj bo to delo Jean Lacheneurja."

Teta Medea in Blanche sta bili preveč prevzeti od groze, da bi mogli slediti vsem tem besedam. Za pet minut vlada popoln molk v sobi, dočim koraka Martial ves zamišljen po salonu.

Končno se ustavi pred svojo ženo.

"Pravkar sem naročil poštne konje. Oprostila mi boš, kajti pustil te bom samo tu. Nemudoma moram odpotovati v Sairmeuse. Zamudil se ne bom več kot en teden."

Par ur pozneje je že odpotoval iz Pariza. Blanche je bila prepričana nepopisni bojazni. Trepele je več sedaj kot v dnevih, ki so sledili zločinu. Sedaj se ni več borila s pošastmi. Chupin je bil pred njo, živ in nesramen, in vsak čas je lahko zaslišala njegov strašni glas.

Ako bi vedela, kje se nahaja, tedaj bi šla k njemu in bi ga pregovorila, da proti veliki denarni odškodnini za vselej zapusti Francijo.

Toda Chupin je zapustil hotel, ne da bi povedal svoj naslov.

Poleg tega so pa bolesten in preroške besede, katere je izustil Martial, še povečale bojazen Blanche. Če je samo zaslišala ime Lacheneur, se je stresla po vsem telesu. Prepričana je bila, da Lacheneur ve o njeni krivdi in da jo skrivaj opazuje.

Njena želja, da najde otroka Marie-Anne je postala z vsakim dnevom večja.

Zdelo se ji je, da postane ta otrok nekega dne lahko njena o-

bramba. Toda kje naj bi dobila poštenega detektiva, ki bi ji pomagal pri iskanju?

Končno se je spomnila, da je slišala svojega očeta govoriti o nekem detektivu po imenu Chefteux, ki je bil skrajno pretkan človek, zmožen vsega, celo poštenosti, ako bi mu dobro plačali.

V resnici pa je bil mož nesrečna propalica, ki je služil in izdal stranko za stranko, in kateremu so končno odkazali krivo prisego, da si mu je nekako posrečilo izbegniti kazni.

Ko je bil odpuščen iz policijske službe je Chefteux ustanovil samo lastni detektivski urad.

Po daljšem vpraševanju je Blanche dognala, da stanuje detektiv na Dauphine cesti. Možovo odstopnost je uporabila, da se je napotila k detektivu.

Nekega jutraj se je priprosto oblekla in šla v spremstvu tete Medee v hišo detektiva Chefteuxa.

Mož je bil tedaj star okoli petintrideset let, srednje velikosti, priprostega obnašanja in precej šaljiv.

Svojo klientko je povabil v lepo opremljeno sprejemno sobo, kjer mu je gospa Blanche takoj začela pripovedovati, da je poročena, da stanuje na Saint-Denis cesti, in da je ena njenih sester, ki je pred kratkim umrla, grešila, in da je sedaj ona pripravljena skrbeti za otroka. Bila je dolga zgodba to, katero je skrbno pripravila in ki je bila videti zelo verjetna.

Seveda Chefteux ni rekel niti ene same besede, kajti kakor hitro je bila gospa Blanche gotova s pripovedovanjem, jo je potapljaj po ramenih in rekel:

"Na kratko povedano, draga moja, mi smo pred zakonom grešili."

Blanche odskoči, kot bi jo pičila strupena kača.

Da se z njo tako govori, o njej, ki je markiza, vojvodinja Sairmeuse!

"Zdi se mi, da imate precej napačne pojme," reče ponosno. Detektiv se zdajci hiti opravičevati, toda ko poslušala ostale podrobnosti mlade žene, se mu pojavila misel v glavi:

Ta ženska gotovo ne stanuje na Saint-Denis ulici!"

"Kakšno oko! Kakšen glas! In v tej svoji sumnji ga je še potrdila objuba, katero je dala Blanche, ko je povedala, da mu plača 20,000 frankov nagrade v slučaju, da bo imel uspeh. Petsto frankov je plačala na mestu.

"In kam mi bo čast pošiljati svoja pisma, gospa?" vpraša detektiv.

"Nikamor," odvrne Blanche. "Od časa do časa bom šla tu mimo in se bom ustavila pri vas."

Ko sta obe zapustili hišo, jima je Chefteux sledil.

"Za enkrat," premišljuje, "mislim, da mi je sreča naklonjena."

Za prebrisanega otroka je bilo otroško delo priti na sled imenu in stanu svoje nove klientke.

Njegova naloga je bila toliko lažja, ker ženski nista ničesar sumili o njegovih načrtih. Na drugi strani je pa bila Blanche prepričana, da se bo lokavemu možu naloga posrečila.

In vso pot proti hotelu si je čestitala radi korakov, ki jih je podvzela.

"Ne bo minil en mesec," je rekla napram svoji teti, "in otrok bo najden. To bo najboljša varstvo za nas vse."

Toda že drugi teden se je pričela kako nespametna je bila. Ko je zopet obiskala Chefteuxa je bila sprejeta s tako spošljivostjo, da je takoj dognala, da je detektiv prišel na sled njenemu pravemu stanu.

Poskusila je sicer ga zapeljati, toda detektiv jo je takoj ustavil.

"Najprvo," reče z dobrodušnim nasmehom, "se moram prepričati o identiteti osebe, ki mi je izkazala zaupanje. In to delo je od moje strani zastoj. Toda gospej se ni treba prav nič bati. V vseh oziirih sem jako diskreten. Mnogo gospa najvišjih sta-

nov se nahaja v enaki zagati kot gospa vojvodinja!"

In tako je Chefteux bil prepričan, da išče vojvodinja Sairmeuse svojega lastnega otroka.

Blanche ga je pustila v tem prepričanju. Bolje je bilo, da je živel v tem prepričanju, kot pa da bi znal za polno resnico.

Položaj, v katerem je Blanche živela sedaj, je bil v resnici usmiljenja vreden. Znašla se je zapleteno v mreži, ki se je pri vsakem koraku še bolj zapletala.

Trem osebam je bila znana taj-

Kanadski vojak so dobili nove vrste obleke za vojaško službo na bojnem polju. Obleka je za pozimi.

nost, ki je grozila njenemu življenju in časti. Bila je izročena Gospa Blanche je bila sramotno prisiljena doživeti strašno sramoto in povedati policiji, da je izročila Chupinu večjo svoto denarja. Rekla je, da je poznala njegovo družino, ki ji je svoje dni izkazala velike usluge.

Mrs. Grace Davis iz Chattanooga, Ten., ki je na reli-fu, je ponudila v prodajo svoje oko za \$5,000, da bi dobila denar za potrebščine svojih petero otrok.

Earl Browder, vodja ameriških komunistov, ki se mora zagovarjati pred ameriško federalno sodnico, ker je hodil v Evropo s ponarejenim potnim listom.

Imenik raznih društev

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV.

ST. 138, C. K. of OHIO
Predsednik Jos. Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni tajnik John Hrovat ml., 6711 Edna Ave., zapisnikar in tajnik bolniškega oddelka Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blagajnik Frank Turek. Nadzorniki: Geo. Turek, Jos. Kostanjsek, Jos. Pakj. Vratar Anton Gregorac. Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

DR. PRESV. SRCA JEZUCOVEGA

Predsednik John Levstik, 646 East 115th St., podpredsednik Anton Hlapše, 1082 E. 72nd St., tajnik Leo Novak, 7610 Lockyear Ave., blagajnik Andrej Tekavec, 1023 E. 72nd Pl., zapisnikar Matja Oblak, 1235 E. 60th St. Nadzorniki: Frank A. Turek, Frank Petkovšek in Albert Novak. Vratar Matevž Debevc. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo popoldne v dvorani št. 2. V društvu se sprejema člane od 16. do 45. leta, v mesecu v S. N. Domu ob 1. uri.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOZKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1160 Addison Rd., podpredsednik John Krašovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St., blagajnik-zapisnikar Frank Truden, Računski nadzorniki: John Sterle, John Mlakar in John Zidaršič. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, sode št. 4, staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200.00 smrtnine, in \$7.00 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene zastopnike.

DRUŠTVO SV. VIDA, ST. 25 KSKI.

Preds. Leo Kuschlan, 6417 St. Clair Ave., podpredsednik Lawrence Bandi; tajnik A. J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Anton Korosec. Zdravniki: dr. J. M. Seliskar Sr., dr. M. F. Oman, dr. L. J. Perme, dr. A. J. Perko, dr. A. Skur, dr. J. F. Seliskar Jr. in dr. Kern.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1. pop. Mesečni assessment se začne pobirati 12:30, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvu se sprejema novi člani in članice od 16. do 60. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$5000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvu se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in ravna naj se po pravilih Jednote.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik Louis Erste, 6205 Whit-

tier Ave., podpredsednik Mike Klemenčič, tajnik Rud. Otoničar, 1110 E. 66th St., zapisnikar John Speh, blagajnik John Brodnik Jr. Nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Lawrence Bandi in Miss Mamie Perse. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa vnapredno prosti, da se redno udeležujejo sej in sporočajo o njih delovanju na društvenih sejah.

KLUB SLOVENSKEH VDOV

Predsednica Julija Bokar, podpredsednica Mary Grdina, tajnica Julija Brezovar, blagajničarka Julija Marold. Seje se vršijo vsaki prvi četrtek v mesecu ob 8. uri v prostorih sestre Modie na 6201 St. Clair Ave.

SRCA MARJE (STARO)

Predsednica Julija Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., Telefon: ENdicott 0729, blagajničarka Catherine Perme, finančna tajnica Mary Bradac. Odbornice: Mary Skulj, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Plšk, Genovefa Supan, Jennie Gornik, Mary Stanonič. Zastopnica za Klub društev SND: Mary Stanonič. Zdravniki: dr. Seliskar, dr. Perme, dr. Perko, dr. M. F. Oman in dr. Skur. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stari šoli sv. Vida. Članice se sprejemajo v društvo samo do 40. leta.

SLOV. KAT. PEVSKO DR. "LIRA"

Predsednik Frank Jaklich, 6218 Superior Ave., podpredsednik Peter Srnovršnik, 6127 St. Clair Ave., tajnik John Cerar, 5819 Bonna Ave., blagajnik Anton Hren, 971 E. 64th St. Nadzornice: Josephine Maček, Elizabeth Jaklič in Sophie Lah. Kolektor John Cerar, 5819 Bonna Ave. Zastopnici pri skupnih društvih fare sv. Vida: Agnes Klemenčič in Frances Brančel. Pevovodja Peter Srnovršnik. Pevske vaje vsak torek. Seje vsak drugi torek v mesecu.

DRUŠTVO CARNOLA TENT, ST. 1288, THE MACCABEES

Predsednik Jos. Babnik, podpredsednik Joseph Sušnik, tajnik Ivan Tavcar, blagajnik in zapisnikar Ivan Babnik. Nadzorniki: Anton Zupan, Joseph Drobnič in Vinko Klemenčič. Bolniški odbor: Frank Zidaršič, Matt Kern, Vinko Klemenčič. Odbor, ki zasede svoja mesta ob otvoritvi: Victor Kline, Jack Sebenik, Anton Zupan, Frank Kastrevec, Anton Novak, Marko Volčanšek, Frank Kovarčič. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v dvorani št. 1 SND.

SAM. PODP. DR. DOSLUZENECV

Predsednik Andrew Lekšan, 9307 Empire Ave., podpredsednik Martin Kostanjsek, tajnik John J. Kikol, 19012 Mohawk Ave., blagajnik Jos. Marković, zapisnikar Fr. Kuhar, Nadzorniki: Frank Kuhar, Martin Kostanjsek, Jakob Braniselj. Zastopnik za SND in Klub društev Frank Vrant; za skupna društva fare sv. Vida Mike Klemenčič. Zdravniki: dr. F. J. Kern, dr. Oman, dr. A. Skur. Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v sv. Vida.

mesecu v starem poslopju SND.

DR. SV. NEZE, ST. 139 C. K. of O. Predsednica Mary Ivanc, podpredsednica Frances Baraga, finančna tajnica Jennie M. Yelitz, 1267 E. 169 St., zapisničarka Louise Plšk, 1176 E. 71st St., blagajničarka Catherine Perme. Nadzornice: Ana Godlar, Mary Skulj, Margaret Tomažin. Vratarica Frances Kasunič. Zdravniki: dr. L. J. Perme. Društvo zboruje vsako tretjo sredo v mesecu ob 7:30 v stari šoli Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v sv. Vida.

CAPT. FRUGONE

CAPT. OLIVARI

Veliki potniški parnik Rex je dobil novega poveljnika v osebi kapetana Vittorio Olivari. Prejšnji poveljnik, kapetan Attilio Frugone, je po 40 letnem službovanju stopil v pokoj.

Kapetan Olivari je začel svojo kariero kot pomorščak s 13 letom in sicer na ladji "Drumpark." Na kateri je služil 44 mesecev in 20 dni ter z njo prepotoval dvakrat krog sveta. Prevozil je sedmero morji in s 24 letom je dobil kapetanske listine. S 25. letom je bil poveljnik — kapetan ladje "Tommaso di Savoia" in je tekem svetovne vojne poveljeval ladji, ki je prevažala čete iz Severne Amerike in sicer "Re di Italia" ter več drugim ladjam in ima čin poročnika v italijanski kraljevi mornarici.

NAZNANILO

V četrtek 23. novembra 1939
je Zahvalni dan in

POSTAVNI PRAZNIK

Clearing House banke

ne bodo ta dan odprte za poslovanje

The Cleveland Clearing House Ass'n.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podporna organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi

Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILLO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekmo svojega obstanka nad \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vдов in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Še se dobi prve vrste
GROZDJE MOŠT!
in sodi po nizki ceni

TED MANDEL
20171 Nicholas Ave.
vagal E. 200th St.
Tel. KENmore 3445

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette Rd. ENdicott 1538
FIN. PREMOG!
Točna potrebšča!
Frank J. Climperman
A. M. Klemenčič, Sec'y

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978